

نشریه روزانه بیست و نهمین
نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران
شماره ۱۹۰۴ اردیبهشت ماه ۱۳۹۵

آسایش در سایه کتاب

بازدید رئیس نمایشگاه کتاب از سالن ناشران عمومی

اسماء الزهراء، اسحاق، آفتاب، اسلامیه، اسلامی، استوار، ارنواز گوهر اندیشه، ارمان یوسف، ارمان گیلار، ارم شیراز، آلو، آثار قلم، ادیان و اسوه بازدید کردند. در این دیدار همچنین سید عباس صالحی گفت‌وگویی صمیمانه با مدیران غرفه‌ها پیرامون مشکلات آن‌ها و پیشنهادها و انتقادات آن‌ها داشت. در این بازدید مجید غلامی جلیسه؛ مدیرعامل خانه کتاب و سید محمد طباطبایی رئیس ستاد خبری و رسانه‌ای بیست و نهمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران وی را همراهی کردند.

سید عباس صالحی رئیس بیست و نهمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران صبح دیروز، هجدهم اردیبهشت‌ماه در بازدید سرزده از غرفه‌های بخش عمومی محل برگزاری بیست و نهمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران بازدید کرد. سید عباس صالحی از بخش ۷۱ سالن یک از غرفه‌های انتشارات امیرکبیر، آرمغان خرد، امام علی بن ابی‌طالب (ع)، کیهان، پژوهشکده مطالعات راهبردی، کتاب هرمس، صدرا، روح‌الله خمینی، علم، البرز فردانش، اکباتان، اقلیما، افق دور، انصاریان، اشاره،

شماره ۴ ۱۹ اردیبهشت ماه ۱۳۹۵

ویژه‌نامه نمایشگاه کتاب

۲

مهمان

کتاب احمد مسجد جامعی در نمایشگاه کتاب روغایی شد

نگاهی به دروازه غار در شهر آفتاب

بازدید چمران از نمایشگاه

در کنار شخصیت‌های سیاسی و فرهنگی که به نمایشگاه کتاب امسال سر زدند، روز گذشته مهدی چمران رئیس شورای شهر تهران نیز راهی شهر آفتاب شد تا در جریان مهم‌ترین رویداد فرهنگی کشور قرار بگیرد. رئیس شورای اسلامی شهر تهران با اشاره به استمرار روند برگزاری نمایشگاه کتاب تهران گفت: این رویداد فرهنگی پس از ۲۹ دوره اکنون بخشی از هویت ملی و فرهنگی کشور ما شده است و چون از سال‌های نخست پیروزی انقلاب شروع شده یک حرکت مثبت فرهنگی است.

مهدی چمران بایان اینکه نمایشگاه کتاب تهران حرکتی شایسته جمهوری اسلامی است، افزود: انقلاب اسلامی ایران حرکتی فرهنگی بود و از آنجایی که کتاب نیز نمودی از فرهنگ است، خوشحالیم که توانسته‌ایم نمایشگاه را هرسال به صورت مستمر برگزار کنیم. او ادامه داد: اکنون بسیاری از نمایشگاه‌های بین‌المللی کشورهای دیگر، نمایشگاه کتاب تهران را به عنوان هویت فرهنگی ایران می‌شناسند و باید تلاش کنیم بخش‌های مختلف آن را هرسال بهتر از سال قبل برگزار کنیم.

چمران بایان اینکه نمایشگاه کتاب تهران در تقویم مردم نیز جاافتاده است، عنوان کرد: اکنون می‌بینیم مردم استقبال بیشتری از نمایشگاه بیست و نهم کرده‌اند و در این میان ما باید پاسخگوی استقبال آن‌ها باشیم و تلاش کردیم با ایجاد نمایشگاه شهر آفتاب این استقبال را نیز پاسخ دهیم. رئیس شورای اسلامی شهر تهران با اشاره به بخش‌هایی که امروز بازدید کرده بود، بیان داشت: خوشبختانه با وجود جمعیت متراکم و استقبال زیاد مردم از فشار و ازدحام خبری نبود و مشکلی وجود نداشت. البته انتظار داشتیم برخی مسائل زیربنایی مثل تأسیسات زودتر فعال می‌شدند اما به دلیل برخی مشکلات محقق نشد و امیدواریم در سال آینده شرایط بهتری در این زمینه داشته باشیم.

پرداخته است.

این عضو شورای اسلامی شهر تهران پیش‌تر با انتقاد از بی‌توجهی به این محله و میراثی که دارد، گفته بود: چه اشکالی دارد که شاهنامه‌خوانی و پرده‌خوانی در قهوه‌خانه‌ها داشته باشیم؟ چرا روی سرمایه‌های بومی آنجا برنامه‌ریزی نمی‌کنیم؟ همیشه راه‌هایی را جست‌وجوی کنیم که هیچ نسبتی با تاریخ و سنت آن ندارد و در این راه دست مردم را نیز قطع می‌کنیم.

او بایان این نکته که سنت‌های پایداری در محله دروازه غار است که در محله‌های دیگر می‌تواند ادامه‌دار باشد، اما در آنجا این گونه نیست، پیشنهاد داده بود: خاستگاه شاهنامه‌خوانی تهران قهوه‌خانه‌ها هستند، اما در مکان‌های دیگر اجرا می‌شوند، پس بایبیم این سنت‌های پایدار دروازه غار را احیا کنیم.

«نگاهی به دروازه غار» در ۱۸۰ صفحه به صورت مصور و در قطع خشتی باقیمت ۳۲ هزار تومان منتشر شده است.

کتاب جدید احمد مسجد جامعی با عنوان «نگاهی به دروازه غار» منتشر و در نمایشگاه کتاب تهران عرضه شده است.

این کتاب در حوزه تهران گردی است و اطلاعاتی را درباره یکی از قدیمی‌ترین محلات تهران «دروازه غار» در اختیار مخاطبان قرار می‌دهد. در این کتاب از گودنشینی و آپارتمان‌نشینی تا نقالی و مداحی در قهوه‌خانه‌ها مورد توجه قرار گرفته و تاریخچه‌ای مفصل از دروازه غار به شکل سفرنامه‌ای ارائه شده است.

«نگاهی به دروازه غار» از سوی نشر ثالث به صورت مصور منتشر شده و عکس‌های آن متعلق به مهدی نصرتی است. صفحه‌آرایی کتاب نیز توسط آیدین قشلاقی و حمیده درویش انجام شده است.

مسجد جامعی در این کتاب با استناد به دیدار خود از محله دروازه غار، به ۱۶۲ موضوع از جمله زندگی در اطراف دروازه غار، بازارچه قدیمی، قهوه‌خانه، دعوای لوطی‌ها، حسینی‌ها، رجبعلی خیاط، حمام چهارشنبه، سقاخانه و...

چه اشکالی دارد که شاهنامه‌خوانی و پرده‌خوانی در قهوه‌خانه‌ها داشته باشیم؟

ثبت نام ۱۹۰ هزار دانشجو برای دریافت بن کتاب دانشجویی

مشاور منابع و امور انسانی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی از دریافت ۴۱۰ دانشجو جهت دریافت بن کارت دانشجویی خرید کتاب در نمایشگاه کتاب خبر داد.

نیکنام حسین پور بایان اینکه ثبت نام دانشجویان جهت دریافت بن کارت دانشجویی از ۲۸ فروردین ماه آغاز شد و تا ۱۴ اردیبهشت ماه ادامه داشت، افزود: ۱۹۰ هزار دانشجو ثبت نام دریافت بن کارت خرید کتاب اعم از مجازی و فیزیکی انجام دادند. از این تعداد ۴۰ هزار نفر به شکل مجازی ثبت نام کردند و بیشترین ثبت نام کنندگان از تهران بودند.

او با اشاره به اینکه ثبت نام بن کارت دانشجویی جهت خرید کتاب از نمایشگاه کتاب به شکل مجازی به جلوگیری از تخلفات خرید و فروش بن ها کمک می کند، گفت: در دوره های بعدی نمایشگاه، دانشجویان باید برای دریافت بن کارت دانشجویی به شکل مجازی ثبت نام کنند. مشاور منابع و امور انسانی وزارت فرهنگ و

ارشاد اسلامی در ادامه یارانه تخصیص یافته جهت دریافت بن کارت دانشجویی خرید کتاب را به دانشجویان و طلاب را ۱۲ میلیارد تومان و به اساتید حوزه ۵ میلیارد تومان دانست.

حسین پور ادامه داد: در نمایشگاه امسال کتاب تهران برای اولین بار بن کارت جهت خرید کتاب از نمایشگاه کتاب تهران امسال به دانش آموزان و مهدکودک ها اختصاص یافت و ۲۶ هزار دانش آموز در سایت BON.TIBF.IR ثبت نام کردند.

او در ادامه بایان اینکه یک هزار و ۳۰۰ دستگاه کارت خوان به غرفه داران بیست و نهمین نمایشگاه کتاب تهران تحویل شده است، گفت: در تحویل این دستگاه ها با رشد ۱۰ درصدی روبرو هستیم و این دستگاه ها چند منظوره قابل استفاده هستند و GPS بر روی این دستگاه ها نصب شده است. خوشبختانه در چند روز گذشته در نمایشگاه کتاب با هیچ گونه قطعی دستگاه کارت خوان مواجه نبودیم.

در نمایشگاه امسال کتاب تهران برای اولین بار بن کارت خرید کتاب به دانش آموزان و مهدکودک ها اختصاص یافت

رئیس سازمان فرهنگی هنری شهرداری:

شهر آفتاب مردم را از ترافیک تهران خلاص کرد

رئیس سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران ضمن بازدید از نمایشگاه کتاب تهران با اشاره به تغییر مکان برگزاری نمایشگاه گفت: این رویداد فرهنگی امسال بعد از ۲۸ سال از تهران خارج شد و کمک کرد تا مردم از ترافیک کلافه کننده و آلودگی هوای تهران فاصله بگیرند. بتوانند از فضای بانشاط شهر آفتاب استفاده کنند. محمود صلاحی ادامه داد: نمایشگاه کتاب تهران بزرگترین رویداد فرهنگی کشور است که هر سال بدون وقفه برگزار می شود و امسال نیز در فضایی افزون بر یک صد هزار مترمربع شامل پنجاه و پنج هزار متر فضای مسقف و چهل و پنج هزار متر فضای چادر برگزار می گردد. او با اشاره به آماده شدن و راه اندازی متروی شهر آفتاب گفت: مترو روزانه مسافران زیادی را از نقاط مختلف شهر به نمایشگاه می آورد. همچنین امکان رفت و آمد ناشران و بازدید کنندگان استانی نیز به نمایشگاه کتاب تسهیل شده است. صلاحی از شهر آفتاب به عنوان بزرگترین مجموعه نمایشگاهی ایران و دومین در آسیا نام برد و گفت: قطعاً امسال نمایشگاه با نواقصی همراه بوده است اما این نمایشگاه روز به روز ترقی می کند. در سال های آینده شاهد مشکلات کمتری خواهیم بود.

رئیس سازمان فرهنگی و هنری شهرداری تهران همچنین به برنامه های فرهنگسرای کتاب در نمایشگاه اشاره کرد و یاد آورد شد: تلاش داریم خوانش کتاب را با هنر موسیقی و تئاتر در هم آمیزیم. برای اینکه فرهنگ خواندن کتاب در میان افراد جامعه رواج یابد. امروز نسل جوان ما همه سرمایه کشور هستند و برای این نسل هیچ سرمایه ای مثل کتاب نیست. باید زمینه ای ایجاد شود تا فرهنگ کتاب خوانی در میان این نسل ترویج پیدا کند.

غرفه حمایت از انتشار کتاب های ایرانی در بازارهای جهانی

وی ادامه داد: غرفه حمایت از انتشار کتاب امسال از سوی معاونت امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در سالن ملل نمایشگاه کتاب فعالیت دارد. مدیرکل مجامع وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی درباره تبلیغات غرفه حمایت از انتشار کتاب در بیست و نهمین نمایشگاه بین المللی کتاب تهران، گفت: معاونت امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در مرحله اول فراخوانی برای انتشار ۲۰۰ کتاب ایرانی برای حضور در بازارهای جهانی منتشر کرده است.

مدیرکل مجامع وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی از حمایت آثار ایرانی در غرفه «حمایت از انتشار کتاب های ایرانی در بازارهای جهانی» خبر داد. علی فریدونی با اشاره به آئین نامه حمایت از انتشار کتاب های ایرانی در بازارهای جهانی گفت: غرفه حمایت از انتشار کتاب ایران برای اولین بار در نمایشگاه کتاب امسال به منظور حمایت از انتشار آثار ایرانی در بازارهای جهانی راه اندازی شده است. میزان حمایت ها نیز از پایه ۵۰۰ دلار تا ۵ هزار دلار در نظر گرفته شده است.

مکان	زمان	موضوع	سخنرانان یا برگزارکنندگان
تالار گفت‌وگو	۱۰:۳۰ تا ۱۲:۱۵	نقش کتابداران در ارتقای صنعت نشر	محمد الهیاری، حمید محسنی، فریبرز خسروی، سعید رضایی شریف‌آبادی
تالار گفت‌وگو	۱۴ تا ۱۵:۴۵	برند سازی در حوزه نشر	محمدرضا سالکی، محسن تاران
تالار گفت‌وگو	۱۵ تا ۱۶:۱۸	عوامل مؤثر بر ثبات در فضای کسب‌وکار کتاب	عبدالعظیم فریدون، فرهاد تیمورزاده، علیرضا کرمانی، نادر قدیانی، محمدرضا خاتمی
کتاب نما ۱	۱۱ تا ۱۲:۳۰	الگوی جامع رقابت‌پذیری جهانی	سیایت بصیر مدیریت
کتاب نما ۱	۱۴ تا ۱۵:۳۰	جشنواره خاتم (ص): بخش کودک	جشنواره خاتم (ص)
کتاب نما ۱	۱۶ تا ۱۷:۳۰	جشنواره خاتم (ص): بخش کودک	جشنواره خاتم (ص)
کتاب نما ۲	۱۱ تا ۱۲:۳۰	تدوین دانشنامه سدشناسی	سازمان اسناد و کتابخانه ملی
کتاب نما ۲	۱۴ تا ۱۵:۳۰	رونمایی از کتاب پرتویی از هدایت قرآن	بنیاد پژوهش‌های استان قدس رضوی
کتاب نما ۲	۱۶ تا ۱۷:۳۰	رونمایی از کتاب ولایت‌فقیه	معاونت تبلیغات آستان قدس رضوی

گزارشی از «پاتوق اهل قلم» در دل نمایشگاه کتاب

جایی برای حرف‌های خودمانی درباره‌ی ادبیات و کتاب

مردم نوشته‌اند و حالا آمده‌اند تا خود نیز از نوشته‌های دیگر نویسندگان جهان بهره ببرند. اگر اهالی قلم را متولیان اصلی کتاب در کشور بدانیم، نمایشگاه کتاب در اصل خانه‌ی آن‌ها به حساب می‌آید و «پاتوق اهل قلم» می‌شود محل استراحت صاحبان خانه. البته ورود به این مکان با هماهنگی ممکن است و بدون آن نه. البته در روزهای آغازین نمایشگاه هنوز آن شور و حالی که باید در چنین جایی شاهد باشیم، شکل نگرفته است، باین حال دیدن نویسندگان، شاعران، مترجمان و خالقان اثر در کنار هم برای هر علاقه‌مند به ادبیات یا مطالعه تصویری دل چسب است.

کسی چه می‌داند؟ شاید از همین نشست‌ها و گپ زدن‌ها کتاب‌های تازه‌ای خلق شدند. کلمات جدیدی که قرار است تصویرهای تازه‌ای را در ذهن ما بسازند و حافظه‌مان را از حضور خود انباشته سازند.

شاید در خلال همین گفت‌وگوهاست که قهرمان‌های جدید خلق می‌شوند و از دنیای ذهنی نویسندگانشان به دنیای واقعی پا می‌گذارند. به همین خاطر می‌توان گفت پاتوق اهل قلم، یکی از استراتژی‌ترین نقاط نمایشگاه کتاب می‌تواند باشد به شرط آن که در گفت‌وگو باز باشد و تبادل اطلاعات، تجربیات و دانسته‌ها رونق بگیرد.

وقتی پشت یکی از صندلی‌های پاتوق اهل قلم می‌نشینم از پشت دیوار شیشه‌ای گاهی اوقات ناگهان متوجه نگاه حسرت‌آلود یک جوان می‌شوم. نویسنده جوانی که لابد با خود فکر می‌کند یک روزی او هم پشت صندلی‌ها خواهد نشست و درباره کتاب جدیدش با دیگران صحبت خواهد کرد. این، اتفاقی است که خیلی‌ها انتظارش را می‌کشند. آن‌ها که عاشق کلمات و خیال‌های بزرگی در سر می‌پروراند

عکس: ترنم‌لی است

کسی چه می‌داند؟ شاید از همین نشست‌ها و گپ زدن‌ها کتاب‌های تازه‌ای خلق شدند. کلمات جدیدی که قرار است تصویرهای تازه‌ای را در ذهن ما بسازند

و دنج با میزهایی کاملاً گرد و صندلی‌هایی راحت برای رفع خستگی گرداگرد این میزها. این پاتوق کنار راهروی خبرگزاری‌ها قرار دارد و اگر از این راهرو عبور کردید می‌توانید از دیوار شیشه‌ای این مکان به داخل آن نگاه کنید تا بدانید که اهالی قلم در چه حال‌اند. میزها در اینجا یا خالی هستند و یا حداقل دوسه نفر دور آن‌ها نشسته‌اند. به‌ندرت شاید بتوان میزی را مشاهده کرد که تنها یک نفر دور آن نشسته باشد. در این پاتوق، بحث و تبادل نظر رایج‌ترین اتفاقی است که می‌افتد. گوشه‌ای از سالن یک استاد نشسته و تعدادی از شاگردان او گوش به سخنانش سپرده‌اند و با غنیمت شمردن این فرصت اندک، یادگیری را همچنان و در فضای شلوغ نمایشگاه ادامه می‌دهند. دیدن پاتوق اهل قلم، آرامشی عجیب را به شما خواهد داد. دیدن کسانی که سال‌ها برای

در جریان برگزاری نمایشگاه بیست و نهم کتاب تهران و در شلوغی‌های این روزها، شاید پیدا کردن مکانی آرام و خلوت سخت باشد. بخصوص برای نویسندگان و اهالی قلم که بیشتر وقت خود را به نوشتن و تنهایی می‌گذرانند و از این‌رو زیاد به شلوغی‌ها عادت ندارند. از طرفی دیگر اهالی قلم دوست دارند در فضای این رویداد فرهنگی، بتوانند دیگر دوستان و همکاران خود را ببینند و چند دقیقه‌ای به صحبت و تبادل نظر بپردازند.

یکی از خوبی‌های این دوره از نمایشگاه، ایجاد مکانی برای چنین خواسته‌ها و نیازهایی است. «پاتوق اهل قلم» همان‌طور که از نامش پیداست، دقیقه محلی است برای استراحت و گپی دوستانه برای اهالی قلم. ساختمانی آرام (قطعاً بدون صدا نیست، اما از تمام نقاط دیگر نمایشگاه، به‌مراتب آرام‌تر و ساکت‌تر است)

▲ اردیبهشت، ماه کتاب است و نمایشگاه کتاب، نمونه و نمادی زنده برای کتاب و کتابخوانی، اما چرا کتاب‌ها مهم‌اند؟ چرا باید کتاب خواند و به کتابخوانی اهمیت داد؟ این پرسشی است که هنرمندان و کارشناسان به آن پاسخ می‌دهند:

پاسخ هنرمندان و اهالی فرهنگ به یک پرسش

چرا کتاب؟

علیرضا قربانی / خواننده آواز ایرانی

اردشیر کامکار / نوازنده و آهنگساز

کدام راه خیانت است؟

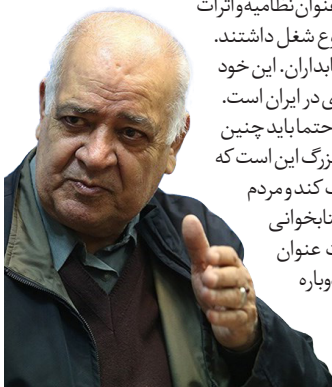
بعضی از مواقع واقعا مطالعه برایم صورت جدی و پرتنگی به خودمی گیردامادریاره‌ای موارد هم اینگونه نیست. من معتقدم باید مطالعه را از کودکی به فرزندانمان بیاموزیم. به همین خاطر برای کودکانم از سن پایین برنامه ریزی کرده‌ام تا با کتاب مانوس شوند. به این امر اصرار دارم حتی اگر سخت باشد. اگر دقت کنید بیشتر جهت گیری‌های عمیق ذهنی و عادت‌های خوب از دوران کودکی شکل می‌گیرد. اگر در همین دوران حساس و البته تعیین کننده رفتارهای مناسب را تمرین کنید آن‌ها در بزرگسالی تبدیل به عادت و به نوعی جزئی از شخصیت شما می‌شوند. اما اگر غیر از این باشد کار برای انجام تغییرات بنیادین در سنین بالاتر مشکل خواهد شد. به نظر من هر کدام از پدر و مادرها که در این زمینه در مورد کودکانشان کم کاری کنند حتی اگر آن کم کاری عاقلانه نباشد خیانت بزرگی را در حق فرزند خود و حتی تمدن بشری انجام داده‌اند.

دکتر امان الله قرائی مقدم / جامعه‌شناس

کتاب نخواندن در سرزمین فرهنگ

همانگونه که می‌دانید آمار مطالعه در کشور ما پایین است. نمایشگاه کتاب حرکت خوبی است که باعث شده کسانی که حتی کمتر به مطالعه می‌پردازند در این رویداد شرکت کنند و در نمایشگاه‌ها کتاب بخرند. همانگونه که می‌دانید سرزمین ایران جز اولین کشورهایایی است که کتابخانه داشته. جندی شاپور و اسکندریه از این گروه کتابخانه‌های قدیمی‌اند. بلخ، مرو، نیشابور، غازان خان و مراغه از جمله محل‌های کتابخانه‌های قدیمی ایران بودند. کتاب و کتابخوانی مال ایران است. دانشمندانی که تمدن عرب بعد از اسلام به آن‌ها می‌نزد همه ایرانی‌اند. ابن مقفع یکی از این بزرگان است که در مدت ۳۶ سال عمر خود چند ده کتاب نوشت. دکتر نورالله کسایی کتابی دارد تحت عنوان نظامیه و اثرات علمیه که در آن می‌گوید: در نظامیه‌ها سه نوع شغل داشتند. مدرسان، موبدان (تکرار کنندگان درس) و کتابداران. این خود نشان دهنده اهمیت علم، کتاب و کتابداری در ایران است. در چنین کشوری با این پیش زمینه فرهنگی حتما باید چنین نمایشگاهی وجود داشته باشد. تنها مشکل بزرگ این است که کتاب‌ها گران هستند. وزارت ارشاد باید کمک کند و مردم را با اعمال سیاست‌های کاهش قیمت به کتابخوانی ترغیب کند. در قبل اتوبوس‌هایی تحت عنوان کتابخانه‌های سیار وجود داشت. اگر این‌ها دوباره راه اندازی شود خیلی مناسب است ▲

من به عنوان کسی که مخاطب کتاب و خاصه کتاب‌های مرتبط با مقوله موسیقی هستم معتقدم به لحاظ علمی هر چه قدر کتاب ریشه دارتر باشد نشان دهنده آگاهی بالای نویسنده آن است. در مقوله موسیقی هنوز خیلی از قطعات به نت نگاشته نشده‌اند و جای خالی آن‌ها در فضای موسیقی کشور به شدت احساس می‌شود. از آهنگ‌های محلی گرفته تا نغمه‌ها و آوازهایی که در مناطق مختلف کشور وجود دارد. در این زمینه ما نیازمند کتاب‌هایی هستیم که از قواعد جهانی علم موسیقی استفاده کرده باشند. همانطور که در سایر موضوعات و عرصه‌ها اینچنین است. اگر در علم پزشکی یا اقتصاد یک دانشمند آمریکایی یا اروپایی به کشف یا اختراعی رسید این اختراع یا کشف متعلق به همه جهانیان است. در مقوله کتاب و شناخت آن و همچنین علم کتابداری هم باید از تمام ظرفیت‌های موجود استفاده کرد. برای اینکه وضعیت مطالعه و کتاب بهتر شود باید یک دید روان‌شناسانه و جامعه‌شناسانه داشت. ما باید جامعه خود را بشناسیم و بدانیم چگونه می‌شود این نیروها را به طرف کتابخوانی بکشانیم. من موزیسین هم باید مردم کشورم را در مقوله موسیقی به راه درست رهنمون کنم. از طرفی سوق به سمت هنر با شناخت صورت می‌گیرد و رسانه‌هایی مثل کتاب می‌توانند به خوبی روی این مقوله کار کنند. توصیه من به دوستانی که در زمینه موسیقی مشغول کار و فعالیت هستند این است که آگاهی خود را بالاتر ببرند. موزیسین‌های حرفه‌ای در کشورمان وجود دارند که راجع به موسیقی نواحی مناطق کشورمان اطلاعی ندارند. عده‌ای از این دوستان موسیقی ایرانی را صرفا ردیف می‌دانند و نواحی مختلف کرد و لر و ترک و بلوچ و خراسان و... را مد نظر قرار نمی‌دهند. در حالی که از سیستم تاترکمن صحرا جزئی از موسیقی ایران است و ما به عنوان موزیسین ایرانی وظیفه داریم تمامی آن‌ها را بشناسیم. اینجاست که نقش کتاب و رسانه روشن می‌شود و کتاب می‌شود یکی از عالیترین راه‌ها برای شناساندن این موسیقی به مردم و حتی خود موزیسین‌ها. مردم ایران علاقه‌مند به علم و تحقیق هستند و به آگاهی عشق می‌ورزند با این وجود اما راه درست برای رسیدن به این هدف را نیک نمی‌دانند. مردم هنوز با تفکر به مقوله هنر نگاه نمی‌کنند.

مجید اخشابی / خواننده و آهنگساز

آرامش و آگاهی

اگر دست من بود به جای یک هفته یا ده روز، پیشنهاد برگزاری یک نمایشگاه دائم را می‌دادم. هر روز که به تجربه‌ام اضافه می‌شود می‌فهمم روش انتقال علم چقدر تاثیرگذار است. در حال حاضر خیلی از ابزارهای دیگر وارد شده که به نظر عده‌ای جای کتاب را گرفته‌اند. اما به نظر من هیچ چیز جای کتاب را نمی‌گیرد و هیچ آموزشی جدی‌تر از آموزشی که کتاب به آدمیان می‌دهد نیست. کتاب همیشه دوست واقعی همه انسان‌ها خواهد ماند. تجربه همه این سال‌ها به من می‌گوید هیچ رسانه‌ای نمی‌تواند جای کتاب را بگیرد. مشغله‌های زندگی فرصت مطالعه را برای خودم هم محدود کرده است و در طول روز نمی‌توانم به ایده آل‌های ذهنی‌ام برای مطالعه برسم. به عنوان یک برادر به همه جوان‌ها عرض می‌کنم خیلی‌ها در مدت تحصیل مجبور به خواندن کتاب می‌شوند. اما بیشترین حجم یادگیری و آموختن زمانی اتفاق می‌افتد که شما مطالعه را با میل و شوق خود انجام دهید. سعی کنید از اختصاص وقت‌های کوتاه این مسیر را آغاز کنید و در ادامه دامنه وقت اختصاصی به مطالعه را افزایش دهید. قبل از خواب همه به آرامش نیاز دارند. اگر بتوانید قبل از خوابیدن چند صفحه کتاب بخوانید هم به آرامش می‌رسید و هم در مسیر آگاهی گام برداشته‌اید.

گفت‌وگو با امیر مسعود شهرام نیا قائم‌مقام نمایشگاه کتاب تهران

انتقال نمایشگاه یک جراحی بزرگ بود

علی نامجو ▶ برخلاف نگرانی‌های بعضی از مسئولین برای جابه‌جایی مکان نمایشگاه تهران، این رویداد فرهنگی، نه تنها ریزش مخاطب نداشت، بلکه طبق آمار غیررسمی حدود ۶۰ درصد افزایش جمعیت مخاطبین را تجربه کرد. وجود مترو برای ایستگاه شهر آفتاب، خودروهای برقی شاتل، دوچرخه، تاکسی و اتوبوس رایگان با وجود دوری از مرکز شهر، هم رفت‌وآمد را برای علاقه‌مندان حوزه کتاب آسان کرده بود و هم بر جذابیت این سفر علمی افزود. با امیر مسعود شهرام نیا قائم‌مقام نمایشگاه کتاب تهران به بهانه اولین تجربه برگزاری نمایشگاه در شهر آفتاب گفت‌وگویی انجام داده‌ایم که می‌خوانید:

می‌دهد، به نظر من اگر بادر نظر گرفتن این شرایط نمایشگاه را تغییر کاربری بدهیم و از این حالت خارج کنیم درواقع تیر خلاص را به بدنه نحیف صنعت چاپ کشور زده‌ایم. از دیدگاه من راهکار ما برای برون‌رفت از این وضعیت این است که جنبه‌های تخصصی صنعت نشر را تقویت کنیم. این رویکرد هم به کمک‌رسانی به حوزه نشر لطمه نمی‌زند و هم بستری را فراهم خواهد کرد که نمایشگاه به سمت دسته سوم حرکت کند. با این توضیح الان برای ما امکان ندارد که به‌طور دفعه‌ای در دسته اول قرار بگیریم.

من قبول می‌کنم که در برگزاری نمایشگاه اشکالاتی وجود داشته و اساساً این مشکلات را طبیعی می‌دانم. ممکن است بادی بوزد و یکی دو بنر پاره شود. این امکان وجود دارد که به‌طور موقتی ترافیک ایجاد شود و حتی در روز اول برای ساعتی برق قطع شود اما نکته مثبت ماجرا اینجاست که با تلاش جهادی مدیران شهرداری تهران، مدیران وزارت ارشاد و مسئولین تشکلهای حوزه نشر رویداد بزرگی رقم خورده است. ما از روز اول نمایشگاه تا امروز شاهد حضور چشم‌گیر مردم در شهر آفتاب بوده‌ایم به‌طوری‌که مخصوصاً در روز تعطیل پنجشنبه و جمعه جمعیت عظیمی از نمایشگاه استقبال کردند و در این دوروز ما شاهد حضور چندصد هزار نفر در نمایشگاه بودیم و ناچار شدیم با هماهنگی‌های انجام‌شده با شهرداری فاصله حرکت قطارهای شهری را به ۶ دقیقه کاهش دهیم. از سوی دیگر ۲۰ هزار فضا در پارکینگ و بیش از حدود ۳۰۰۰ فضا در بخش ذخیره پارکینگ‌ها پذیرای اتومبیل‌های خانواده‌هایی بود که پنجشنبه و جمعه از نمایشگاه کتاب در شهر آفتاب دیدن کردند. این خبر خوبی است و واقعاً جای تبریک و دست‌مریزاد به مردم عزیز را دارد. ما در نمایشگاه برنامه‌ریزی‌ها را برای پذیرایی از جمعیت را انجام داده بودیم اما صادقانه باید گفت که از استقبال مثال‌زدنی مردم خوشحال و غافلگیر شدیم. در این بخش جا دارد از همه فعالان در حوزه فرهنگ کشور تقدیر و تشکر کنم. البته تأکید می‌کنم برخی اشکالات مثل قطعی‌های برق در روز اول و کمی در روز دوم وجود داشت اما خوشبختانه با اقدامات انجام‌شده این مشکلات هم رفع و رجوع شد.

در نمایشگاه امسال هرکدام از روزها را به نام کشوری از جهان و استانی از کشورمان نام‌گذاری کرده‌ایم و اقدامات مرتبطی با این نام‌گذاری‌ها انجام داده‌ایم. پریروز روز ایتالیا و هم‌زمان اصفهان بود. دیروز روز ادبیات تطبیقی ملل جهان و همین‌طور روز ایلام بود. در مجموع برنامه‌های متنوعی تدارک دیده‌شده که امیدواریم مورد استقبال همه بازدیدکنندگان و کتاب‌دوستان باشد.

برخی از ناشران مثل خانم لاهیجی که در چند دوره قبل نمایشگاه کتاب را تحریم کرده بودند، در نمایشگاه امسال حضور پیدا کرده‌اند. به نظر شما این حضور به چه معنا است؟

وقتی ناشران می‌بینند کارشان به دست خودشان سپرده شده است کمتر جای گلایه و شکوه باقی خواهد ماند. چون احساس می‌کنند در برنامه مربوط به خودشان مشارکت دارند و ما از این بابت خوشحال و خرسندیم

سطح جهان آن دسته از نمایشگاه‌هایی هستند که حالت بینابینی دارند. از دسته اول می‌توان نمایشگاه‌های بلونیا، لندن و پاریس را نام برد. از دسته دوم می‌توان نمایشگاه‌های دوحه قطر و دهلی در هند را نام برد. نمایشگاه تهران را از نظر دسته‌بندی می‌توان در دسته دوم قرار داد. از دسته سوم هم می‌توان نمایشگاه فرانکفورت را نام برد چون در دوروز آخر برگزاری فروش را هم در دستور کار دارند. این که نمایشگاه کتاب تهران جنبه فروش دارد، نمی‌توان به‌عنوان نقطه ضعف در نظر گرفت بلکه از نظر من این یک مشخصه برای نمایشگاه کتاب تهران است. در شرایطی که ما در صنعت نشر کشورمان بنا به دلایل فرهنگی، اقتصادی و گاهی سیاسی (مربوط به سیاست‌گذاری‌ها در حوزه کتاب) با مشکلات جدی مواجهیم، باعث شد اوضاع در حوزه کتاب خوب نباشد. همه ما می‌دانیم که ناشران خصوصاً در چند سال اخیر به خاطر بحران‌های ارضی، گران شدن کاغذ و مشکلاتی مثل ورود رسانه‌های رقیب، روزهای سختی را می‌گذرانند. همه می‌دانند که صنعت نشر در کشور ما بیمار است و آمارها نشان می‌دهد که ۱۰ الی ۲۰ درصد کل فروش حوزه کتاب در طول سال را نمایشگاه کتاب تهران انجام

با وجود نکات مثبتی که در برگزاری نمایشگاه امسال در مقایسه با سال گذشته وجود داشته، برخی معتقدند نکته اصلی که باید از برگزاری نمایشگاه کتاب تهران حذف شود حالت فروشگاهی است که همچنان در شهر آفتاب هم وجود دارد. با این توضیح به نظر شما باید چه اقداماتی برای نزدیک کردن فاکتورهای شکلی نمایشگاه کتاب تهران در مقایسه با نمایشگاه‌های سطح اول در جهان صورت بگیرد؟

در ابتدای پاسخ به سؤالتان باید بگویم ما در سطح جهان با سه نمونه نمایشگاه روبرو هستیم. نوع اول همان نمایشگاه‌هایی است که واقعاً اطلاق واژه نمایشگاه برایشان درست است. این نمایشگاه بیشتر محل نمایش و ارائه کتاب‌ها به‌منظور فروش حق رایت و قراردادهای توزیع هستند. نمایشگاه‌های نوع دوم آن دسته از نمایشگاه‌هایی هستند که فروش دارند. هدف از برگزاری‌شان این است که مردم بتوانند در یک فرصت محدود و بهترینی از کتاب‌های منتشرشده لااقل در یک سال اخیر را ببینند و در صورت تمایل خریداری کنند. گروه سوم نمایشگاه‌ها در

اشکالاتی هم داشته که قطعاً در سال‌های بعد مرتفع خواهد شد. به‌طور کلی در برخی از قسمت‌ها لکه‌گیری‌هایی داریم. به این معنا که اشکالات جزئی را در برخی بخش‌ها متوجه می‌شویم که کم‌کم حل و فصل می‌شوند. تلاش همه ما این است که اختلالات و مشکلات جزئی را هم مدنظر قرار بدهیم تا برای سال‌های آینده میزان این مشکلات به حداقل ممکن برسد.

برنامه شما برگزاری نمایشگاه برای سال‌های بعد در شهر آفتاب چه خواهد بود؟

قرار ما در بدنه معاونت فرهنگی وزارت ارشاد این است که کار مشارکت دادن تشک‌ها در حد بیشتر با سرعت و جدیت ادامه پیدا کند. انشالله بنای دوستانمان در شهرداری تهران این است که این‌به‌ساخته‌شده برای سال آینده تکمیل شود و دسترسی‌ها و امکانات رفاهی گسترش پیدا بکند.

در این میان برخی از اهالی مختلف بخش‌های فرهنگ با برگزاری نمایشگاه کتاب به‌عنوان آغازگر فعالیت شهر آفتاب مخالفت‌هایی داشتند. چرا؟

به‌نظر من این گروه از دوستان حوزه فرهنگ می‌گفتند نمایشگاه کتاب به‌عنوان اولین برنامه در شهر آفتاب برگزار نشود و به یک‌باره زیر بار جمعیت نرود. همه ما می‌دانستیم که در سال اول اختلالاتی وجود خواهد داشت که به‌عنوان تجربه‌هایی مهم در برگزاری نمایشگاه برای ما خواهد ماند و به امید خدا در سال‌های بعد این اختلالات وجود نداشته باشد. خوشبختانه فضای عمومی در کشور، علاقه کشورهای خارجی برای حضور در نمایشگاه تهران، ناشران گسترده بین‌المللی به‌عنوان نقاط قوت مادر نمایشگاه کتاب هستند و امیدوارم همه این موارد به ما کمک کند تا به استقبال نمایشگاهی کاملاً استاندارد و مطلوب در دوره سی‌ام برویم.

با توجه به توضیحات شما نمایشگاه کتاب تهران در مقایسه با نمایشگاه‌های طراز اول دنیا به لحاظ امکانات در چه جایگاهی قرار دارد؟

در مورد این سؤال باید گفت ما در ایران در برخی پارامترها در مقایسه با نمایشگاه‌های طراز اول جلوتر هستیم و در مواردی باید بیشتر تلاش کنیم تا بتوانیم خودمان را به درجه استاندارد جهانی برسانیم. مشکل بحران مخاطب که امروز در سراسر دنیا به‌عنوان معضل مهمی در حوزه نشر به‌حساب می‌آید در کشور ما وجود ندارد. من امسال موفق شدم در نمایشگاه پاریس حضور داشته باشم. رئیس نمایشگاه پاریس می‌گفت بین ۱۵ تا ۲۰ درصد ریزش مخاطب را تجربه کرده‌اند در حالی که ما امروز صحبت از ۴۰ تا ۶۰ درصد رشد مخاطب می‌کنیم. نمایشگاه لندن هم امسال ۳۰ درصد کاهش فضا و در همین حدود کاهش مخاطب را تجربه کرده است.

نبود. با این توضیح در سال‌های گذشته مشکلات و ایرادات فراوانی در بعد مکان وجود داشت. نبود پارکینگ برای خودروها، مزاحمتی که برای همسایه‌های مصلای ایجاد می‌شد و ترافیک شدید حاصل از برگزاری نمایشگاه در آن بخش از شهر قسمتی از مشکلاتی بود که در نمایشگاه‌های سال قبل ایجاد شده بود. سرویس‌های بهداشتی ناکافی، عدم وجود فضای کافی برای ساخت غرفه‌های بزرگ‌تر، مشکل سیستم تهویه هوا و نبود امکانات رفاهی کافی بخش دیگری از این مشکلات بود. این مسائل باعث می‌شد که ما از فاکتورهای استاندارد برگزاری نمایشگاه تا حد زیادی فاصله بگیریم.

امکانات نمایشگاه کتاب در شهر آفتاب به لحاظ سخت‌افزاری در چه حدی بود؟

ما حتی در مورد سالن‌هایی که در بخش موقت هم احداث شده اند سیستم تهویه را ایجاد کردیم. البته این سالن‌ها هم در سال آینده به‌طور کامل احداث خواهد شد و به سبک سازه‌های دیگر نمایشگاه در خواهد آمد. زمین‌های این سالن‌ها در متراژ بالا است و امکان ایجاد سیستم‌های خنک‌کننده و گرمایی را به ما داده است. بسیاری از مشکلاتی هم که در نمایشگاه سال‌های قبل با آن روبرو بودیم با این نقل مکان برطرف شد. شاتل‌هایی که در داخل نمایشگاه گردش می‌کند امکان تردد راحت افراد سالمند، بانوان باردار و افراد کم‌توان را فراهم کرده است. مناسب‌سازی کف نمایشگاه برای معلولین باعث شده که هیچ سطحی در نمایشگاه وجود نداشته باشد که معلولین با استفاده از ویلچر نتوانند از آن عبور کنند. تقریباً همه سطوح نمایشگاه با این نگاه ساخته شده است. با این توضیح شرایط سخت‌افزاری نمایشگاه در شهر آفتاب را نمی‌توان با دیگر نمایشگاه‌های کتاب برگزار شده در طول این سال‌ها مقایسه کرد. البته بخشی از این سخت‌افزار به دلیل اولین تجربه برگزاری نمایشگاه در شهر آفتاب

ما از روز اول نمایشگاه تا امروز شاهد حضور چشم‌گیر مردم در شهر آفتاب بوده‌ایم به‌طوری‌که مخصوصاً در دو روز تعطیل پنجشنبه و جمعه جمعیت عظیمی از نمایشگاه استقبال کردند

به نظر می‌رسد این موضوع را باید از دو بخش تحلیل و بررسی کرد. اول اینکه برخی از ناشران بعد از جابه‌جایی محل برگزاری نمایشگاه کتاب از محل نمایشگاه بین‌المللی به مصلای، نمایشگاه کتاب را تحریم کردند چون معتقد بودند مصلای فضای مناسبی برای برگزاری نمایشگاه کتاب نیست. برخی دیگر اصلاً تا آخرین دوره برگزاری نمایشگاه در مصلای حضور پیدا نمی‌کردند. از این نظر چنین واکنشی طبیعی بود و با تغییر محل نمایشگاه از مصلای به شهر آفتاب آن دسته از افرادی که موافق با برگزاری نمایشگاه کتاب در مصلای نبودند، حالا در محل جدید شهر آفتاب حاضر شدند. از سوی دیگر ارتباط خوب وزارت ارشاد با فعالان حوزه نشر و سپردن کارهای مربوط به نمایشگاه به تشک‌های نشر باعث ایجاد حس دوستی و همراهی بین وزارت ارشاد اسلامی و ناشران مختلف شده است. صادقانه باید گفت این انتقال مکان یک جراحی بزرگ بود و برای خود ما به‌عنوان مسئولان حوزه کتاب سخت بود. وجود بعضی از مشکلات در این شرایط هم به خاطر عبور از دوران گذار است. به نظر ما نمایشگاه باید توسط خود ناشران اداره شود. آقای روحانی هم به این مسئله در سخنرانی‌شان در روز افتتاحیه نمایشگاه کتاب تأکید کردند. ایشان فرمودند حتی ممیزی کتاب هم باید توسط خود ناشرین انجام شود. بنابراین وقتی ناشران می‌بینند کارشان به دست خودشان سپرده شده است کمتر جای گلایه و شکوه باقی خواهد ماند. چون احساس می‌کنند در برنامه مربوط به خودشان مشارکت دارند و ما از این بابت خوشحال و خرسندیم.

با این توضیح شما به ایجاد هم‌افزایی در حد بالا بین مسئولین وزارت فرهنگ و ارشاد و اهل قلم معتقدید؟

کاملاً درست است. نمی‌دانم از این تعبیر ممکن است چه برداشتی شود اما من معتقدم ارتباط خوبی که امروز بین دولت و مجموعه تشکلات صنفی حوزه نشر ایجاد شده است در تمام سال‌هایی سابقه بوده است. به نظر می‌رسد این تعامل واقعی نظیر است بنابراین حوزه نشر ما باید از این فرصت را جدی بگیرد و با تمام توان از آن استفاده کند.

امسال اولین سال برگزاری نمایشگاه کتاب در شهر آفتاب بود. نکته جالب در این بین همزمانی افتتاح مجموعه شهر آفتاب و نمایشگاه کتاب تهران در سال جاری است. با این توضیح از دیدگاه شما تغییرات نمایشگاه امسال در مقایسه با نمایشگاه سال گذشته از نظر سخت‌افزاری چه بوده است؟

مهم‌ترین بخش سخت‌افزاری ما مکان برگزاری نمایشگاه کتاب است. طبعاً مکانی که سال گذشته نمایشگاه در آن برگزار شد طبق تعریف برای برگزاری چنین رویدادی، مکان مناسبی

جلوتر از استانداردهای جهانی

نمایشگاه تهران از نظر افزایش مخاطب جلوتر از استانداردهای جهانی حرکت کرده است (البته این موارد امکان بررسی و آسیب‌شناسی را دارد). ممکن است گفته شود چون شبکه توزیع کتاب به خوبی فعالیت نمی‌کند این میزان استقبال در نمایشگاه دیده می‌شود. من این موارد را قبول دارم اما فعلاً آمار کمی موجود در نمایشگاه کتاب تهران، پاریس و لندن گویای این مطالب است. در بخش‌هایی مثل تعرفه‌های نمایشگاهی، کم و کیف حضور ناشران و پرداختن به مسائل زیربنایی نشر هم باید سعی کنیم خودمان را به استاندارد در سطح جهانی برسانیم. امیدوارم این با تلاش و کوشش حوزه فرهنگی کشور این فاصله به مرور کمتر شود.

رئیس نمایشگاه بین‌المللی کتاب مکزیک به نمایشگاه کتاب تهران آمد:

نمایشگاه کتاب مکزیک قطب عرضه کتاب‌های اسپانیایی زبان

رئیس نمایشگاه بین‌المللی کتاب مکزیک، بر ضرورت تعاملات فرهنگی میان ایران و مکزیک تأکید کرد. روز گذشته نشست با حضور اولیس کانچولا، سفیر مکزیک در تهران و ماریسول شولتس، رئیس نمایشگاه بین‌المللی کتاب گوادالاخارا جهت شناساندن این نمایشگاه برگزار شد. ماریسول شولتس، رئیس نمایشگاه بین‌المللی کتاب گوادالاخارا در طی این نشست به معرفی تصویری نمایشگاه گوادالاخارا پرداخت و بیان کرد: گوادالاخارا دومین شهر

مهم مکزیک از لحاظ جمعیت و فعالیت‌های اقتصادی و فرهنگی هست. جایگاه این شهر از نظر فرهنگی بسیار بالاست و مرکز فرهنگی مکزیک محسوب می‌شود. او درباره نمایشگاه کتاب گوادالاخارا گفت: «پنجاه و دو ناشر این نمایشگاه کتاب را ناشران مکزیک تشکیل می‌دهند. باقی ناشران از کشورهای دیگر این نمایشگاه حضور پیدا می‌کنند. بیست و سه کشور اسپانیایی زبان در این نمایشگاه حضور دارند. از این نظر قطبی برای عرضه کتاب‌های ناشران

اسپانیایی زبان محسوب می‌شود.» شولتس همچنین در این نشست درباره فعالیت‌های فرهنگی‌اش گفت: «بیش از سی و پنج سال به کارهای انتشاراتی و خبرنگاری مشغول بوده‌ام. نزدیک هفده سال در حوزه انتشار کتاب‌های نویسندگان اسپانیایی فعالیت کرده‌ام.» او در پایان از تفاوت‌ها و شباهت‌های ایران و مکزیک گفت: باید روابط بین دو کشور مخصوصاً از لحاظ فرهنگی گسترش پیدا کند تا دو کشور تعاملات گسترده‌تری با یکدیگر داشته باشند. بر اساس این گزارش، ماریسول شولتس از سال ۲۰۱۰ تاکنون ریاست نمایشگاه بین‌المللی کتاب گوادالاخارا بر عهده دارد.

زاویه دید

در همایش ملی کتاب و نشر عنوان شد:

حال کتاب خوب نیست

حسن کیانی استاد دانشگاه الزهرا با حضور در سرای اهل قلم بایان اینکه معضل نبود فرهنگ مطالعه در جامعه را باید ریشه‌ای به وسیله آموزش و پرورش حل کرد، گفت: تنها نهادی که به صورت ریشه‌ای معضل عدم کتاب‌خوانی را در جامعه ایران حل می‌کند آموزش و پرورش است.

کیانی در نشست تخصصی «همایش ملی کتاب و نشر؛ دستاوردها و افق پیش‌رو» بایان این مطلب افزود: مهم‌ترین حامل علم؛ کتاب است. آحاد مردم وقتی می‌بینند کسی با مطالعه به جایی در جامعه نمی‌رسد سراغ کتاب و کتاب‌خوانی نمی‌روند به جرت می‌توان گفت بسیاری از خانواده‌ها در کشور مان با فرهنگ مطالعه بیگانه هستند کتاب یک کالای مظلوم است و فرهنگ مطالعه در کشور ما تابع عوامل اقتصادی است.

استاد دانشگاه الزهرا تنها راه حل معضل کتاب‌خوانی را و ترویج فرهنگ کتاب‌خوانی را عنوان کرد و افزود: معضل نبود فرهنگ کتاب‌خوانی را تنها آموزش و پرورش حتی یک ساعت مشخص در مدارس اختصاص به مطالعه ندارد و دانش‌آموزان ما به جای تحقیق تنها از اینترنت مطالبی را جمع‌آوری و ارائه می‌کنند. اگر آموزش و پرورش در این موضوع وارد عمل شود و مشکل کتاب‌خوانی به صورت ریشه‌ای درمان شود دیگر شاهد معضل نبود فرهنگ کتاب‌خوانی نخواهیم بود.

عباس حسینی نیک بازرگانی اتحادیه ناشران و کتاب‌فروشان نیز در این نشست گفت: برای مرتفع شدن مشکلات صنعت نشر تا زمانی که ناشران احساس سوددهی نکنند و نویسندگان از شغل خود رضایت نداشته باشند و دانش‌آموزان از مطالعه لذت نبرد دولت به صورت عملی از ناشران و مؤلفان حمایت نکند ما همچنان مشکلاتی در حوزه نشر و به خصوص معضل کتاب‌خوانی خواهیم داشت.

ویژه‌نامه نمایشگاه کتاب

شماره ۴، ۱۹ اردیبهشت ماه ۱۳۹۵

فرید قاسمی در مراسم بزرگداشت پدیدآورندگان و ناشران:

جلوی دزدی کتاب در فضای مجازی را بگیریم

عرضه‌شده در آن را خریداری می‌کردند ما وضعیت بهتری در حوزه نشر پیدا می‌کردیم. همه دستگاه‌ها از جمله شرکت پست، وزارت آموزش و پرورش، وزارت علوم، وزارت ورزش و سایر وزارتخانه‌ها در سرنویشت کتاب دخیل هستند و امروزه مسئولان باید فکری به حال پدیده دزدی کتاب در فضای مجازی کنند، تا حاصل عمر پدیدآورندگان در فضای وب رپوده نشود.»

قاسمی گفت: باید باور کنیم که کتاب در ۲۰۰ سال اخیر در کانون و مرکزیت خانواده‌ها نبوده و اگر فکر اساسی برای کتاب‌خوان کردن مردم نشود در حوزه نشر با معضل کاهش تقاضای کتاب مواجه خواهیم شد. مردم کشور ما باید بدانند زندگی خوشبخت در کنار کتاب و اندیشه و جوش فکری حاصل خواهد شد.

رضا جعفری فرزند مرحوم عبدالرحیم جعفری مؤسس انتشارات امیرکبیر در این مراسم نیز گفت: «امروزه وقتی صحبت از سخت‌کوشی و پشتکار می‌شود باید آن را بتوان لمس کرد در زمانی که پدرم با مشقت‌های فراوان انتشارات امیرکبیر را راه‌اندازی کرد و حروف‌چینی کتاب با دست انجام می‌شد که کاری بسیار مشکل بود و تجسم کنید کتاب فرهنگ معین و هزاران کتاب دیگر با حروف‌چینی به صورت دستی منتشر می‌شوند. اما امروز با زدن یک دکمه در رایانه‌ها می‌توانید فونت و اندازه هر متن را تغییر دهید اما در گذشته اگر اثری می‌خواست به چاپ برسد با چاپ افست انجام می‌شد که بسیار گران بود.»

در پایان مراسم نکوداشت پدیدآورندگان و ناشران از سید فرید قاسمی به عنوان پیشکسوت حوزه نشر در سرای اهل قلم تجلیل شد و یاد و نام و خاطره مرحوم عبدالرحیم جعفری بنیان‌گذار انتشارات امیرکبیر و مرحوم داوود رمضان شیرازی بنیان‌گذار انتشارات سینایی و پیشکسوت صنعت نشر گرامی داشته شد

سید فرید قاسمی، پژوهشگر، نویسنده حوزه نشر و روزنامه‌نگار روز گذشته در مراسم بزرگداشت پدیدآورندگان و ناشران در نمایشگاه کتاب شرکت کرد.

او درباره وضعیت نشر در کشور گفت: «متأسفانه وضعیت نشر در کشور ما مطلوب نیست. مشاهده می‌کنیم که برخی از کتاب‌ها در تهران توسط چاپخانه‌های پایتخت چاپ می‌شود ولی برای استفاده عموم مردم در کل کشور در هیچ کتابخانه‌ای یافت نمی‌شود. در گذشته تیراژ کتاب و وضعیت بهتری نسبت به حال داشت چون مخاطبان بیشتری علاقه‌مند به مطالعه بودند. امروزه اگر نهضت تجهیز محتوا و گردآوری کتاب در کشور انجام نشود، آیندگان با مشکلاتی که ما در حال حاضر در حوزه نشر داریم مواجه خواهند شد.»

او افزود: «نمایشگاه بین‌المللی کتاب از گذشته تاکنون برکت داشته و مظهر وفاق بوده است و اگر مراجعه‌کنندگان آن نیمی از کتاب‌های

اگر نهضت تجهیز محتوا و گردآوری کتاب در کشور انجام نشود، آیندگان با مشکلاتی که ما در حال حاضر در حوزه نشر داریم مواجه خواهند شد

گفت‌وگو با سید محمد غرضی درباره نمایشگاه کتاب و کتابخوانی

کتاب، انعکاس حقیقت است

علی نامجو سید محمد غرضی یکی از چهره‌های شناخته شده در عرصه سیاسی است که همه او را با اظهار نظرهای جالب و متفاوتش می‌شناسند. به نظر غرضی دولت و برخی از اهالی فرهنگ در گذشته سعی کرده‌اند افکار خود را به مردم تحمیل کنند. به باور او فرهنگ تزریقی با مقاومت مردم روبرو می‌شود و فرهنگ مردم اکتسابی است. او می‌گوید تولید هنر وقتی آغاز می‌شود که کشور غنی شده باشد. غرضی هر فرهنگ تحمیلی را محکوم به شکست می‌داند و قدرت سیاسی را تابع فرهنگ می‌داند. او خواهان اداره فرهنگ و هنر با تأسیس نهادهای مردمی و تنظیم روابط با دولت از این طریق است. با سید محمد غرضی درباره نمایشگاه کتاب امسال، نقش فضای مجازی در زندگی مردم و اقبال آنها به کتاب و البته جابجایی نمایشگاه که پس از سال‌ها عملیاتی شد گفت‌وگو کرده‌ایم:

نظر شما در مورد شعارهایی که برای رویدادهای فرهنگی خصوصاً در سال‌های اخیر عنوان می‌شود، چیست؟

به نظر من شعار و پیامی که جنبه عقیدتی‌اش ضعیف باشد مثل آب روان عبور می‌کند. هر روزه نمایشگاه‌های مختلفی در حوزه صنعت، کتاب و قرآن برگزار می‌شود و همانطور که شما هم تصدیق می‌کنید فیزیک کار در حوزه‌های مختلف خیلی وسیع است. منتها از نظر من برخی از شعارها و پیام‌ها خیلی زود عبور می‌کنند. امید آن است که مرجعی برای نسل بعدی به وجود بیاید که آنها تا حدود زیادی بر اساس نیازهای فطری انسان‌ها کار کنند چرا که از نظر من اگر شعار مطابق نیاز فطری انسان‌ها نباشد جایگاه چندانی به دست نمی‌آورد. البته که من با شعارهای انتخاب شده مشکلی ندارم چرا که مسئولان مربوطه حتماً بر اساس فاکتورهایی این شعارها را برای اتفاقات فرهنگی انتخاب می‌کنند.

البته اگر بخواهیم خاصه در مورد شعار نمایشگاه کتاب امسال یعنی «فردا برای خواندن دیر است» صحبت کنیم به نظر می‌رسد یکی از کلیه‌واژه‌های مستتر در این شعار همان توصیه معصومین (ع) مبنی بر «قدر دانستن فرصت» هاست...

البته که همینطور است و من با حرف شما موافقم. همان طور که می‌دانید توصیه معصومین و خاصه حضرت امیر (ع) برای جلب منفعت آخرت است آنجا که حضرت به سریع عبور کردن دنیا اشاره دارند. این حرف کاملاً درست است. البته من معتقدم شعارها باید پیام‌های ماندگاری را در دل خود داشته باشند. آنجا که حضرت امیر (ع) می‌فرماید کار را برای نتیجه‌اش انجام دهید اصل صحبت است. تلاش‌هایی که مسئولان محترم نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران در حال انجام آن هستند بسیار پسندیده است اما مسئله اینجاست که باید نتیجه بخش باشد. برای نتیجه بخش بودن هم باید بستر مادی کار تعریف شود. حال آنکه اگر این بسترها تعریف نشده باشند از آنها عبور

یکی از آرزوهایم بعد از این همه سال آن است که پیام‌هایی منتقل شود که توانایی ماندگاری را داشته باشد یعنی قلوب را تسخیر کند. البته که نسل جوان باید تلاش خودش را بکند و در کار استمرار داشته باشد. در این شرایط قطعاً به نتیجه مطلوب هم خواهد رسید

می‌کنیم یعنی زود فراموش می‌شوند. در این ۷ دهه‌ای که از عمر سپری شد وقایع متنوعی را دیده‌ام. یکی از آرزوهایم بعد از این همه سال آن است که پیام‌هایی منتقل شود که توانایی ماندگاری را داشته باشد یعنی قلوب را تسخیر کند. البته که نسل جوان باید تلاش خودش را بکند و در کار استمرار داشته باشد. در این شرایط قطعاً به نتیجه مطلوب هم خواهد رسید.

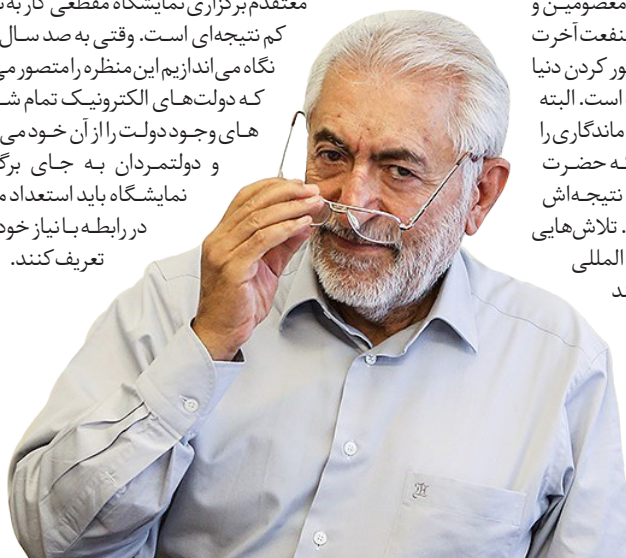
مسئله دیگری که باید به آن پرداخته شود جابجایی نمایشگاه کتاب از مصلا به شهر آفتاب است. سال‌ها بود ناشران، نویسندگان و بسیاری از اهل فرهنگ معتقد بودند نمایشگاه کتاب باید جایی مناسب کتاب باشد. بالاخره بعد از سال‌ها این اتفاق افتاد. نظر شما در مورد عملیاتی شدن این جابجایی چیست؟

من کاملاً با این مسئله موافق هستم زیرا معتقدم عبور و مرور مردم در روزهای نمایشگاه نباید برای محلی که نمایشگاه در آن واقع است و مناطق کناری مشکل ایجاد کند. سال‌های زیادی بود که نمایشگاه شمال تهران برای مردم درد سر ایجاد کرده بود. از سوی دیگر این جابجایی باعث می‌شود مردم کنار هم بنشینند و ببینند و ساعت‌ها در نمایشگاه حضور داشته باشند. با این وجود اما من می‌خواهم بگویم شخصاً از موافقان برگزاری نمایشگاه‌های دائمی هستم و معتقدم برگزاری نمایشگاه مقطعی کار به نسبت کم نتیجه‌ای است. وقتی به صد سال آینده نگاه می‌اندازیم این منظره را متصور می‌شوم که دولت‌های الکترونیک تمام شریان‌های وجود دولت را از آن خود می‌کنند و دولتمردان به جای برگزاری نمایشگاه باید استعداد مردم را در رابطه با نیاز خودشان تعریف کنند.

در این زمینه شخصاً کارهای زیادی انجام داده‌ام، شبکه مخابراتی را درست کرده‌ام و بیش از سی سال بابت این کار زحمت کشیده‌ایم. بنا بر تجربه‌ای که دارم معتقدم در دو یا سه دهه آینده فیزیک کار حرف کمتری برای مطرح کردن دارد و نرم‌افزار نقش بیشتری به عهده می‌گیرد. در چنین شرایطی هر چقدر بتوان جامعه را به سمت تکنولوژی و دولت الکترونیک مورد نیاز و رفع حوائج روزانه سوق داد نمایشگاه وسیع‌تر می‌شود و قلوب را می‌گیرد و بر تمام ارکان وجودی مسلط می‌شود. این در حالی است که وقتی بنا باشد معیارها به صورت فیزیکی تعریف شود باید نظر گرفتن محدودیت فیزیکی و با توجه به هزینه رفت و آمد و ... به نظر می‌رسد در آینده این سازه جوابگو نخواهد بود. من امیدوارم در آینده نسلی تربیت شود که توانایی‌های فنی، تکنیکی، مراوداتی، دریافت، جذب، ارسال منویات و ... بالایی داشته باشد و بتواند در محلی که کار می‌کند با حضور تمام عیار و شبانه‌روزی نمایشگاهی با تعریف وسیع‌تر داشته باشد. البته اقداماتی که امروز انجام شده هم بسیار خوب است اما کفایت از امر آینده نمی‌کند.

حالا که بحث به اینجا رسیده اجازه دهید در مورد پتانسیل‌های موجود در فضای مجازی برای ترویج کتابخوانی هم صحبت کنیم. ما در روزگاری به سر می‌بریم که برخی از کارشناسان معتقدند عمر کتاب در مفهوم کاغذی آن به سر آمده است...

ما بشیریم و بستر مادی داریم بنابراین باید کاغذی جلودمان باشد تا آن را بخوانیم و بفهمیم. وقتی وارد این فضا می‌شویم متوجه می‌شویم کتاب، خواندنش و فهمیدنش خیلی وسیع است. جریان فضای مجازی هم که فقط به کتاب و روزنامه فشار نیاورده است. اطلاع‌رسانی آن به آن دارد تمام گذشته را تحت فشار قرار می‌دهد و آینده را می‌سازد. دارد کاری می‌کند که بشر احساس کند در امر تفکر و آزادی ورای قوانین و سنت‌ها و ... حرکت می‌کند. اتفاقاً همینجاست که بشری تعریف می‌شود که مجبور می‌شود دروغ نگوید و حقوق دیگران را رعایت کند. بیش از ۲۰ سال پیش درباره جریان انتخابات شخصاً طوری تنظیم کردم که امکان نداشته باشد کسی کج روی کند. امروز می‌بینید تمام جریان‌ها مربوط به رانت، قاچاق، ربا، تورم و تضییع حقوق عامه امری قابل کنترل است. ما کتاب را در عرصه اداری کشور تعریف می‌کنیم نه در عرصه انتقال علم و فن. وقتی کتاب را اینطور مورد توجه قرار می‌دهیم می‌شود در چند دقیقه تعداد کارتن خواب‌ها را از آن داد و گفت مقصر مشکلات هر کدام از آنها چه کسی است. کتاب انسان مخلوق خدا وسیع‌تر از کتاب تفکر اشخاص برای به انقیاد کشیدن جامعه در جهت نیازهای فکری خودشان است. باید به کتاب وسیع‌تر فکر کرد. کتاب در بعد مجازی انعکاس حقیقت است و نارسایی‌ها و کج‌روی‌ها را علنی می‌کند

فریدون صدیقی استاد روزنامه نگاری مطرح کرد:

کتاب خواندن باید در مدرسه نهادینه شود

رضا نامجو ▲ فریدون صدیقی روزنامه نگاری قدیمی است و در دانشگاه همین رشته را تدریس می کند. او از جمله افرادی است که دلایل وضع کنونی اقبال به کتاب در جامعه ایرانی را در یک تابع چندوجهی بررسی می کند و معتقد است مجموعه این عوامل وضع کنونی را رقم زده اند. صدیقی در عین حال مشکل اصلی را در شیوه نگاه به کتاب و کتابخوانی در نظام آموزشی می داند و می گوید: «تا زمانی که کتاب خواندن جایگاه خودش را در نظام آموزشی پیدا نکند (از مهد کودک تا دانشگاه) انتظارها چندان روا و به جا نیست». با او درباره سرانه مطالعه مطبوعات و کتاب در ایران، عوامل ایجاد کننده وضع کنونی و نقشی که فضای مجازی می تواند در این میان بازی کند گفت و گو کرده ایم:

روزنامه در می آوردند در حالی که هفته نامه بود، هفته نامه در می آوردند در حالی که ماهنامه بود، ماهنامه در می آوردند در حالی که فصل نامه و سالنامه بود. بنابراین موضوعات زیادی داخل روزنامه ای ریخته شد که اصلا مجال خواندنش هم نبود و فرصتی برای تأمل هم وجود نداشت. بخشی از این مطالب در واقع خلاصه شده کتاب هاست. کتاب ها را خلاصه می کنیم و تحت عنوان بررسی منتشر می کنیم. از سوی دیگر مباحثی که جایشان در کتاب هاست می آید داخل مصاحبه های مفصل ۱۰ صفحه ای یا میزگردهای ۲۰ صفحه ای عنوان می شود. در نتیجه خواننده جوان و کم حوصله را که خیلی حوصله کند و علاقه مند به خواندن هم باشد ارضا می کند. حالا جوان ممکن است فکر کند همین مقدار خواندن کافی است و برایش این سوال ایجاد شود که ضرورت خواندن کتاب چیست؟ می خواهیم بگویم چنین اتفاقی در کنار فضای مجازی و شبکه های اجتماعی مفاهیم را دستکاری کردند. از نظر من که کتاب خواندن را راهی برای دانش افزایی و نه سرگرمی می دانم (چون اگر قرار باشد کتاب خواندن برای سرگرمی باشد یا ضرورتی ندارد یا دارای یک ضرورت حداقلی است) ممکن است اینطور به نظر برسد که دانش افزایی کار نیست زیرا خیلی زود مهر ابطال می خورد.

در یک زمانی سانسور برای نسل من این بود که اطلاعات را به رسانه ها نمی دادند و دسترسی به اطلاعات خیلی کم بود، امروز سانسور سر ریز شدن اطلاعات است. شما اصلا فرصت نمی کنید اطلاعات را پردازش کنید که بتوانید بعد از آن به تحلیل و جمع بندی برسید. به همین دلیل هم هست که امروز دیگر روزنامه های ما خبری نیستند. چون رادیو، تلویزیون و شبکه های مختلف این فرصت را از روزنامه ها گرفته اند.

آیا فضای مجازی حقیقتاً می تواند جای مطالعه به روش سنتی را بگیرد؟ آخر خیلی ها معتقدند این فقط هجرت از کاغذ به لپ تاب و کامپیوتر و... است.

نه جای مطالعه به روش سنتی را نمی گیرد و اتفاقاً به همین دلیل هم خود من خیلی وارد فضای مجازی نمی شوم. چون مکث و لذت نوشتن را نمی خواهم از دست بدهم منتها یادمان باشد که نسل چهارم و نسل پنجم موضوعات دیگری دارند. بعضی از آنها اصلاً نمی دانند خودکار چیست؟! بنابراین نمی توانیم به این شیوه به قضاوت قطعی برسیم که این آدم ها نسل کم سوادی است. نه من می گویم هر کسی سطح مخصوص به خودش را دارد. اینکه یک روزنامه نگار موظف است بخواند، ببیند، بشنود به خاطر کار اوست. در حوزه کتاب، اقتصاد، نقد و... می تواند تخصص ویژه شما باشد. دریغ و تاسف خوردن در مورد اینکه چرا بچه های این نسل اصلاً به مکث و تعمیق و تأمل ها تن نمی دهند دلایل دیگری دارد

در یک زمانی سانسور برای نسل من این بود که اطلاعات را به رسانه ها نمی دادند و دسترسی به اطلاعات خیلی کم بود، امروز سانسور سر ریز شدن اطلاعات است. شما اصلاً فرصت نمی کنید اطلاعات را پردازش کنید که بتوانید بعد از آن به تحلیل و جمع بندی برسید

شروع شود که ابتدا جوانی کتاب های درسی و دانشگاهی خودش را خواند و صاحب مدرکی هم شد و بعد آمد دید کاری برایش وجود ندارد. به نظرم چنین آدمی از خواندن و به درک و دریافت نوبه نوری رسیدن زده می شود یا در واقع نا امید می شود چون با وجود سال هایی که خوانده گمان می کند به جایی نبرده و بنابراین از نظر او دانش نه یک شعله فروزان بلکه خاکستری نشسته بر زمین است. بنابراین وارد کارهای دلالی می شود و خودش را در موقعیت های ناروا و نابجای می یابد و احساس می کند کار همین است چون دانشی که پیش از این داشت هیچ کارکردی ندارد. بخشی از مسئله هم البته مربوط به ضرورت های جهانی شدن ارتباطات است. در جهانی که دسترسی به اطلاعات در آن سهل و آسان شده دیگر زیاد خوانی و مفصل خوانی و پیوسته خوانی جایش را به پیام های کوتاه می دهد. مینی مال ها پا به میدان می گذارند و گاهی پاسخ بخشی از نیازها را می دهند. نکته دیگری هم البته است. در ابتدای دوران اصلاحات (حدود ۲۰ سال پیش) که جامعه ما وارد دوران تازه ای از روزنامه خوانی و کتاب خوانی شد، برخی از دوستان تعریف تازه ای از نشر روزنامه و هفته نامه و ماهنامه به دست دادند که کتابخوانی را تا حدودی دستکاری کرد. یعنی

میزان مطالعه به شیوه سنتی در جامعه ایران چه در بخش مطبوعات و چه در مورد کتاب وضع چندان مناسبی ندارد. این وضع را باید یک وضع یغرنج به حساب بیاوریم یا دوره گذاری بدانیم از مصرف یک کالای فرهنگی از نوع سنتی به نوع مدرن آن؟ همه این موارد و چیزهای دیگر، یامان باشد در سال های بسی دورتر که تیراژ کتاب ۲۰۰۰ بود عناوین کتاب ها معدود و محدود بود. الان اما آن عناوین تبدیل به سرشاخه ها شده اند و زیر مجموعه هایی یافتند. بنابراین بخشی از آن عناوین در زیر مجموعه ها و زیرشاخه های خودشان تقسیم شده اند. به ویژه در حوزه علوم انسانی این اتفاق خیلی زیاد می افتد. پس یک بخش از مسئله به تکرر عناوین مربوط می شود. بخش دیگر هم مربوط به فرار و گریز مخاطب برای تأمل بر پیشخوان مطبوعات و ویرترین کتاب فروشی - هاست. دلایل گریز پایی به نظر می رسد دلایل آشنایی است چون کتاب می خوانیم برای اینکه با خواندن به دانش، آگاهی و دریافت و درک برسیم و با استفاده از همه این ها کارآفرینی کنیم تا از یک مسیری بشود این دانش و سواد و معرفت را تبدیل به کار کرد، حالا فرض کنید قاعده بازی از اینجا

محمد معلق ▲ استقبال مرد از نمایشگاه کتاب تهران همچنان ادامه دارد و سالن‌ها پر از آدم‌هایی هستند که می‌روند و می‌آیند و روبه‌روی غرفه‌های جنوب‌شان می‌ایستند و کتاب‌ها را زیر و رو می‌کنند تا بتوانند با دست پر نمایشگاه را ترک کنند. مطالبی که می‌خوانید حاصل غرفه‌گردی امروز ما است.

چرخه در بین غرفه‌ها و تازه‌ها این دنیای کاغذی جذاب

یک سال در خانه خاموش

یوبان نشر تازه تأسیسی است. آن‌ها از مشهد می‌آیند و بسیار پرانرژی این روزها را سپری می‌کنند. ۲۰ عنوان کتاب، کوله‌بار نشر «یوبان» است در اولین حضورشان در نمایشگاه بین‌المللی کتاب. این نشر با وجود تعداد عناوین کم، باز هم جذابیت‌های خود را دارد. عناوینی جذاب و خواندنی. «خانه خاموش» اثر نویسنده‌ی معروف و حاذق ترک‌تبار «اورهان پاموک» در کنار رمان «هرتزوگ» اثر «سال بلو» دو عنوان از چند عنوان بسیار جذاب این انتشارات است.

انتشارات «کوله‌پشتی» امسال با هشتمین حضور خود در نمایشگاه آمده تا سال بسیار پرکار خود را با مخاطبان کتاب به اشتراک بگذارد. چرا سالی پرکار؟ انتشارات کوله‌پشتی مجموعاً ۲۸۰ عنوان کتاب به چاپ رسانده است که در این بین ۱۵۸ عنوان آن را در یک سال گذشته چاپ کرده است. سال ۹۴ تا ابتدای ۹۵ سال فعالیت بسیار این انتشارات بوده است. «کوله‌پشتی» عمومی است. همه‌گونه‌ی ادبی را دارد است اما در داستان بسیار جالب عمل کرده است. آن‌ها بهترین رمان سال ۲۰۱۴ «آمازون» را به چاپ رسانده‌اند. کتابی بانام: «تمام آنچه هرگز به تو نگفتم» از «ان‌جی» رمان‌نویس معاصر است. در کنار این عنوان آن‌ها کتاب برنده‌ی جایزه‌ی ادبی «پولیتزر» سال ۲۰۱۵ میلادی را نیز به چاپ رسانده‌اند. کتاب «تمام نورهایی که نمی‌توانیم ببینیم» به قلم «آنتونی دوئر» و ترجمه‌ی خانم «طیایی‌ها» ست. کتابی سرتاسر جذابیت و کشش. اما... تمام این کتاب‌ها به یکسو و کتاب «ده روز با داعش» این انتشارات به یک‌سوی دیگر. این کتاب که حاصل تجربه‌ی ده‌روزی «یورکن تودنهورف» خبرنگار آلمانی در دل داعش است. کتاب خواندنی است و بسیار جذاب.

سینما در قاب کتاب

خبری خوب برای علاقه‌مندان به سینما. اگر به دنبال کتاب‌هایی در زمینه‌ی سینما هستید، سری به نشر «ساقی» بزنید. آن‌ها در زمینه‌های مختلفی از جمله: سینما، هنرهای تجسمی و تئاتر فعالیت دارند اما بیش تر عناوینشان سینمایی است. امسال دهمین حضور نشر ساقی در نمایشگاه بین‌المللی کتاب است. آن‌ها با ۱۱۰ عنوان کتاب که حدود ۹ عنوان آن تازه چاپ است در نمایشگاه امسال به انتظار علاقه‌مندان به کتاب ایستاده‌اند. هنگامی که به غرفه‌ی این انتشارات سر زدید سراغ کتاب «دستور زبان نما» و «دستور زبان تدوین» را از مسئولین غرفه بگیرید. راستی آن‌ها کتابی تازه هم از «مسعود فراستی» به چاپ رسانده‌اند. کتابی در همان حال و هوای کتاب «همیشه استاد: هیچکاک و سینمایش» این بار بانام «جان فورد و سینمایش» ترجمه‌ی «مسعود فراستی». خواندن این آثار به علاقه‌مندان سینما توصیه می‌شود.

واسط جهان متن و جهان مخاطب

نیازی به معرفی نشر هرمس به کتاب‌دوستان نیست. آن‌ها از سال ۱۳۷۶ تا به امروز در نمایشگاه‌های بین‌المللی کتاب حضور داشته‌اند. بیش از ۸۰۰ عنوان کتاب چاپ دستاورد نشر «هرمس» در سال‌های پرکار و پر بار این نشر است. اما آن‌ها تمام این عناوین را به این نمایشگاه نیاورده‌اند. اما به جای آن با آوردن ۳۵ عنوان جدید نسبت به سال قبل آمده‌اند تا مخاطبان کتاب را خوشنود کنند. نشر هرمس یک نشر عمومی است. هم داستان دارد و هم شعر و هم تاریخ و هم... بسیاری به دنبال کتاب‌های جنایی و پلیسی می‌گردند. باز هم نشر هرمس گزینه‌ی خوبی برای جستجوی این عناوین است. زیرا آن‌ها تعداد بسیار زیادی از آثار نویسنده‌ی معروف ادبیات پلیسی یعنی «آگاتا کریستی» را چاپ کرده‌اند تا در اختیار علاقه‌مندان به این ژانر ادبیات داستانی قرار دهند؛ کسانی که به دنبال هیجان داستان و کشف و شهود در روابط شخصیت‌های این نوع آثار هستند.

از سیر تا پیاز

نشر کارنامه بیست و یکمین حضور خود را در نمایشگاه کتاب تهران پشت سر می‌گذارد. البته این بیست و یکمین حضور این نشر با این نام است. آن‌ها از سال ۱۳۴۸ در عرصه‌ی چاپ کتاب فعالیت داشتند و چند بار اسمشان عوض شد تا اینکه بالاخره در سال ۱۳۷۴ به نشر «کارنامه» رسیدند و از آن پس تا به امروز با همین اسم به کار خود ادامه می‌دهند. نشر کارنامه نسبت به سال قبل تنها یک عنوان جدید را با خود به نمایشگاه آورده است. آن‌ها با مجموع ۵۰ عنوان در نمایشگاه بیست و نهم کتاب تهران به کار خود ادامه می‌دهند. اما اگر پرسید که چه کتاب‌هایی در میان این پنجاه عنوان جذاب است، باید بگوییم که خب عناوین جذابشان کم نیست. اول از همه برای تمام ایرانیان کتاب را به چاپ رسانده‌اند بانام «کتاب مستطاب آشپزی: از سیر تا پیاز» تألیف نویسنده و مترجم عزیز کشورمان «نجف دریابندری». کتابی جامع در زمینه‌ی آشپزی. هر چه بخواهید و هر چه که خوشمزه باشد دستورش در این کتاب دوجلدی وجود دارد. اگر کتاب آشپزی می‌خواهید بدون شک کامل‌ترین و بهترین انتخابتان است. البته یادتان باشد که مسئول غرفه شرطی گذاشته و آن هم این است که اگر کتابی بیاورید که در ایران چاپ شده باشد و حتی در یک زمینه از این کتاب بهتر باشد، کتاب مستطاب را رایگان دریافت خواهید کرد. مورد دیگر کتابی تاریخی و بسیار زیباست که نثر روان و شیوای آن شما را مجذوب خواهد کرد. کتابی بانام: «خواب آشفته‌ی نفت» نوشته‌ی «دکتر موحد». تعریف نمی‌کنم اما خواندن این کتاب را به هیچ وجه از دست ندهید

نگاهی نو برای نسلی نو

نشر نو» با ۱۵ سال سابقه‌ی چاپ کتاب در این دوره از نمایشگاه مشغول گذراندن پنجمین حضور خود در نمایشگاه‌های بین‌المللی کتاب هستند. اگر بخواهیم از میان بیش از ۱۰۰ عنوان این نشر که ۱۶ عنوان آن هم چاپ جدید است به شما کتاب را معرفی کنیم می‌توانیم به عنوانی چون: «(مرشد و مارگاریتا-میخائیل بولگاکف-ترجمه‌ی عباس میلانی)» و «(تحلیل رفتار متقابل- اریک برن- ترجمه‌ی اسماعیل فصیح)» اشاره کرد. عنوان آخر را برای بسیاری از شما مردم عزیزمان توصیه می‌کنیم. کتابی بسیار کاربردی است.

ملاقات با فرهنگ

وحید قاسمی ▲ در انتهای نوشته قبلی درباره نمایشگاه کتاب عرض کردم که به نظر من نمایشگاه کتاب تهران یک امکان ملاقات با جهان فرهنگ ایرانی است. یکی از جاهایی که ملاقات را به عنوان یک کیفیت می‌توان بجا آورد در برخی از سفرنامه‌های نوشته‌شده توسط ایرانی‌هاست، این سفرنامه‌ها از آنجا که توسط کسانی نوشته‌شده است که این کیفیت را بجا می‌آورند، از توصیف آنچه دیده‌اند فراتر رفته و با اسباب ملاقات نگاشته شده است، بنابراین بازگوکننده احوال کسان و احوال جاهایی است که رفته‌اند و دیده‌اند.

در این میان سفرنامه‌های نگاشته شده از ایران زمین توسط ایرانی‌ها بیش‌تر دارای چنین احوالی است؛ یکی از آدم‌هایی که با شناخت از کیفیت ملاقات سفرنامه نگاشته است مرحوم مهندس میرزا عبدالغفار نجم‌الدوله است.

مجموعه سفرهای نجم‌الدوله به خوزستان حکایت از ملاقات او با خوزستان دارد؛ گر چه هدف و مقصود اصلی از مسافرت‌های یادشده، مرمت سد اهواز بوده، ولی این امر مانع از آن نشده است که نجم‌الدوله در طول سفر از فرصت‌های مغتنمی که برای مطالعه شئون گوناگون زندگی مردم، نقاط مسیر رفت و برگشت و محل اقامت او پیش می‌آمده است، استفاده مطلوب نکند.

این سفرنامه، حاوی ابتکارها و نوآوری‌های و احوالی است که در آثار مشابه آن کمتر به چشم می‌خورد. سفرنامه نجم‌الدوله به خوزستان، نه تنها شامل انواع اطلاعات سودمند درباره شهرها، قصبه‌ها و روستاهای مسیر رفت و برگشت نجم‌الدوله در سفر مذکور است، بلکه آینه تمام‌نمایی است از اوضاع و احوال اجتماعی، سیاسی، اقتصادی و آداب و سنن و ارزش‌های فرهنگی مناطق و مکان‌های طی شده در اواسط سلطنت ناصرالدین شاه قاجار.

نشریه‌ی روزانه‌ی بیست و نهمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران

مدیر روابط عمومی معاونت فرهنگی وزارت ارشاد: سیدمحمد طباطبائی

سرمدبیر: محمدرضا رستمی

دبیر تحریریه: الهه خسروی‌بگانه

تحریریه: زینب کاظم‌خواه، کتابون کیخسروی، رضاماجو، علی نامجو، سیده‌نهراموسوی، امیر خسروی، حامد رضایی، سمیه‌نورانی، حدیث محمدی، ایمان رستگار

دبیر طرح و کاریکاتور: حسین صافی

امور هنری و صفحه‌آرایی: سید سبحان علی ثابت

دبیر عکس: پروین عارفی

عکاسان: شهرام حسین‌پور، کیارش مسیمی، فرزانه ممقانی‌فر، امیرحسین قربان‌حسینی، امیر صالح

گرافیک: روزبه فولادی، پارسو پاکیزه

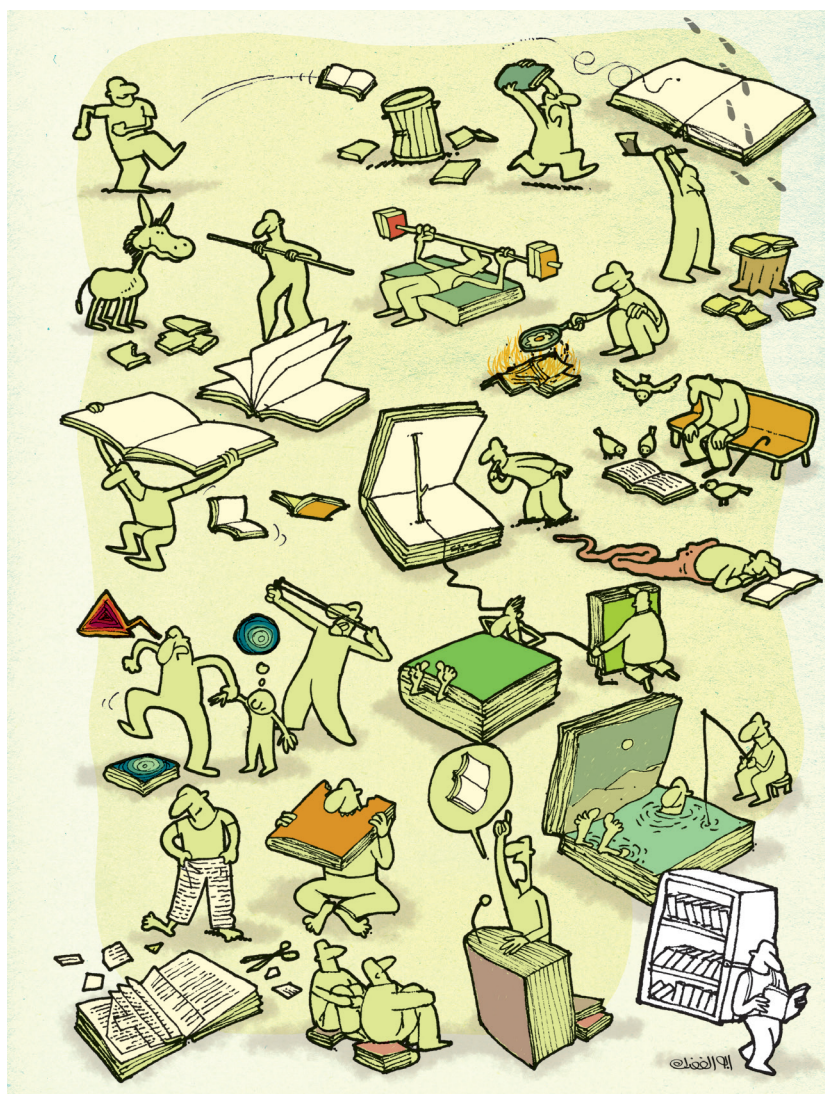
ویرایش: حبیب رونوفه

نمونه‌خوانی تصحیح: محمد پرویزی، احسان قدیمی

حروفچینی: سمیرا اصلانی، جواد اطاعت

پاسپاس: از: مرتضی بریری، مهدی سرایی

چاپ: کارنگ

طرح: ابوالفضل محترمی

برنامه‌های پنجمین روز سرای اهل قلم			
مکان	زمان	موضوع	سخنرانان یا برگزارکنندگان
سرای اهل قلم	۱۰:۳۰ تا ۱۲:۳۰	ترجمه آثار برتر ایرانی، ضرورت‌ها و چالش‌ها	علی فریدونی، ایوب دهقان کار، لیلی حائری، مهدی حجوانی
سرای اهل قلم	۱۳:۳۰ تا ۱۴:۴۵	نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران؛ فرصت‌ها و تهدیدها	اتحادیه ناشران و کتاب‌فروشان تهران
سرای اهل قلم	۱۵ تا ۱۶:۱۵	بررسی و آسیب‌شناسی نشر کتاب در حوزه ایثار و شهادت	محمدرضا بایرامی، سعید علامیان، احمد مازنی، سید حسن مؤذنی، محبوب شهبازی
سرای اهل قلم	۱۶:۳۰ تا ۱۸	چالش‌های آماده‌سازی متن مصاحبه برای چاپ و نشر	شفیقه نیک‌نفس، پیمان صالحی، اکبر فلاحتی
سرای اهل قلم	۱۰:۳۰ تا ۱۲:۱۵	شیوه‌های مناسب عرضه کتاب‌های کودک و نوجوان	محمد طوسی، شهرتاش
سرای اهل قلم	۱۴ تا ۱۵:۴۵	شخصیت‌پردازی در کتاب کودک و نوجوان	غنچه وزیری، بهاره هاشمی
سرای اهل قلم	۱۶ تا ۱۷:۳۰	جایگاه ادبیات کهن ایرانی در کتاب‌های کودک و نوجوان	مریم جلالی سرور پویا
سرای اهل قلم	۱۰:۳۰ تا ۱۲:۳۰	لذت زبان انگلیسی	قربانی، نکویی و ۱۲ دانشجویی برتر زبان انگلیسی
سرای اهل قلم	۱۴ تا ۱۵:۳۰	کارگاه آشنایی با کاربری حرفه‌ای شبکه‌های اجتماعی، علمی	رمضانی، با همکاری انجمن علمی علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی
سرای اهل قلم	۱۵:۳۰ تا ۱۷	لذت زبان چینی	میرزایی و دانشجویان دانشگاه بهشتی